

Páris 1859. május 18.

SZARVADY KOSSUTH-HOZ A CAVOURNAK ÉS NAPOLEON
HERCEGNEK KÖZVETITENDŐ ÜZENETRŐL ÉS A NÉMET-
ORSZÁGI PROPAGANDÁRÓL.

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Tisztelt Uram!

Klapkához intézett leveléből lefordítottam azt a mit a turini Cabinet tudtára akar adni és barátommal közlöttem. — Ő azt kívánta, hogy levélformában küldjem meg neki, leveletem Cavournak be fogja küldeni (még ma) és különös figyelmébe ajánlani a Szárd ministernek. Én a levelezésemben azt mondom, hogy a Kormányzó Klapka tábornokot is felszólította, adná tudtára a hercegnek és Cavournak, mitől tart az Angol kormány részéről. Mais craignant un retard possible par suite d'un déplacement eventuel du général, nous nous exposons plutôt à faire double emploi. Barátom igen helyesnek és igen fontosnak tartja a közlését és igen nyomatékosan figyelmébe fogja ajánlani Cavournak.

A herceggel is szólott volt barátom két ízben és igen hosszadalmasan, de siker nélkül. Igaz, eltévesztettük a dolgot a német sajtó erányában, de most már késő, most már nem segíthet rajta senki és abban kell hagyni a dolgot. Ugy dolgoznak itten. Háromféle kormány van mindenre és mind a három visszajed a detailoktól. Folyvást segíteni kell az embernek, ha valamire menni akar és ezért óhajtva várom, hogy Kormányzó Úr az Angolhonbani agitációt szerencsésen berekesztve Genuába sietne. A legnagyobb tevékenység és eszélyesség nélkül nem fognak menni semmire ezen urakkal, még akkor sem ha a körülmények kedveznének. A mint hallom, keleten készülnek és a Belgrádbai küldetés napról napra fontosabbá válik. Én most azon vagyok, hogy Némethonban előkészítsem a barátainkat szóbeli capacitatio útján. Egyik barátom, ki nevezetes befolyással bír Némethonban, jövő szombaton megyem oda propagandát csinálendő. Ő persze nem tud semmiről és csak magán felkelés esetéről szölgend. Azon is leszek, hogy Bécsben és Berlinben biztos emberünk legyen, egy legalább. Ha valamire különösen figyelmeztetni óhajtja a német Democratiát, írja meg nekem.

Ha lehetséges volna, hogy pénteki beszédét még pénteken estve ide küldeni, jól volna, én gonddal leszek, hogy lehetőleg híven fordítassék. Küldesse kérem Havas 3 rue J. Jaques Rousseau czim alatt, úgy reggel jókor kapjuk meg és már szombaton fog megjelenni az esteli lapokban.

Nem ártana, ha arczképének egyik példányát ide küldené vagy magával hozná ide. — Ha májd Genuában leszem és otléte már nem lesz többé titok, ki fogom adatni valamellyik itteni műárussal.

Az orosz készülétek roppant sensatiot tettek itten. Kisseleff az

itteni Spanyol követnek, ki tudakozódni ment hozzá, azt válaszolta „je vous affirme que je n'en ai pas la moindre connaissance.“

A Toscanai ideiglenes kormány úgy látszik rosszul működik, erélytelen és feladata alatti. — Ugy hallom már fordultak elő nehézségek a francia és szárd parancsnokok közt.

Hiv szeretettel

SZ.

38

Genova, 1859 május 21.

KLAPKA KOSSUTHNAK A MAGYAR KÁTONÁKHOZ
INTÉZENDŐ KIÁLTVÁNYRÓL.⁸⁵

O. L., N. M. Kossuth-ir.

Hochgeehrter Freund,

Ich bin in einer wahrhaft fieberhaften Aufregung; dort am Po schlägt man sich bereits herum und wir haben noch immer kein Wort an die ungarischen Truppen gerichtet. Man dräng gestern in uns etwas zu thun und da wir ohne uns unfreundlich zu zeigen, dies unmöglich verweigern konnten, so setzte Laczi einen Aufruf auf, den ich mit Per[cel] unterschrieb und der heute über die Gränze geschafft und vertheilt werden soll.⁸⁶ — In diesem Aufruf wird den Truppen angekündigt dass sie demnächst a' nemzeti választmánytól die weitem bündigere Weisungen erhalten werden.

Die Geldeingabe haben wir vorgestern gemacht — morgen oder übermorgen hoffen wir die verlangten Beträge zu erhalten und dann soll es unser Erstes sein Ihnen mein verehrter Freund das verlangte zuzusenden.

Unumgänglich, ja *unumgänglich* nothwendig ist es, dass die Missionen nach Jassy und Bukarest sich sogleich auf den Weg machen. Zeitversäumniss kann dort Unheil bringen. — Gestern erhielt ich Briefe, dass die Österreicher in Siebenbürgen wieder das Spiel von 48 aufnahmen. — Wir müssen sobald als möglich die Gemüther beruhigen und sie über den wahren Stand der Dinge aufklären.

Gestern griffen die Österreicher mit 15.000 M. Casteggio u. Montebello an, und wurden von der Division Florenz mi Verlust zurückgeworfen. Auf seite der Alliierten 500 Mann todte und verwundete. — Unter den Todten General Beuret, zwei Chef d'Escadrons u. mehrere Offiziere. — Die Piemontesische Cavallerie hat sich äusserst gut gehalten u. verlor mehr als 200 Mann mit dem Obersten des Regiments. —

Dreihundert Gefangene, welche die Alliierten machten, wurden nach Alexandria geschafft wo ich sie von unsern Offizieren morgen

⁸⁵ A kiáltványt Kossuth kiadta Ir. Em. I. köt. 344—45. 11.

⁸⁶ Perczel Mór (1811—1899) honvédtábornok az 1849 tavaszi győzelmes hadjárat vezére a szerbek ellen. Világos után Törökországba, majd Angliába ment. 1859-ben a háború híre Jersey szigetén érte, ahol családjával megtelepedett.